

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning

Innhold

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning	3
1 Bakgrunn.....	3
2 Generelle bestemmelser	3
2.1 Definisjoner	3
2.2 Deltakelse i det samordnede opptaket til fagskoleutdanning	4
2.3 Innhenting og behandling av personopplysninger.....	5
2.4 Automatisert saksbehandling	6
3 Opptakskrav	7
3.1 Spesielle opptakskrav	7
3.2 Unntak for kunstfaglige fagskoleutdanninger etter søknad	7
3.3 Utfyllende regler for søkere med utenlandsk utdanning	8
3.4 Betinget opptak	9
3.5 Overgangsregler	9
3.6 Reservasjon av studieplass.....	10
4 Rangering ved opptak	10
4.1 Rangering av søkere	10
4.2 Poengberegning ved rangering	10
4.3 Karakterforbedringer	11
4.4 Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes	11
4.5 Rangering på grunnlag av opptaksprøve.....	11
5 Politiattest.....	11
6 Skikkethet.....	12
6.1 For hvilke utdanninger det skal foretas skikkethetsvurdering.....	12
6.2 Informasjon på vitnemålet	13
6.3 Kriterier for skikkethetsvurderinger	13
7 Prosedyre ved skikkethetsvurderinger.....	14
7.1 Tvilsmelding	14
7.2 Særskilt skikkethetsvurdering og skikkethetsansvarlig	15
7.3 Skikkethetsnemnd.....	15

7.4	Behandling i skikkethetsnemnda	16
7.5	Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode.....	17
7.6	Klage på vedtak om at en student ikke er skikket	17
7.7	Studentens mulighet til å fullføre studiene	18
7.8	Register for informasjonsutveksling om utestengte studenter	18
7.9	Informasjon om skikkethetsvurdering	18
8	Treårig fagskoleutdanning	18
8.1	Nærmere om vilkår for treårig fagskoleutdanning	19
9	Nasjonale klagenemnd for fagskoleutdanning	19
10	Kvalitetssikring	20
10.1	Oppnevning av sakkyndige for vurdering av søknader om akkreditering	20
10.2	Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – avvisning av søknader	21
10.3	Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – søkerens frist til å uttale seg ..	21
10.4	Krav for akkreditering av fagområde.....	21
10.5	Fagskolenes fullmakter etter akkreditering av fagområde.....	22
10.6	Kvalitetsarbeid.....	22
10.7	Opprettelsesfrist og tap av rettigheter når kvalitetsarbeidet ikke er tilfredsstillende	22
10.8	Forlenget opprettingsfrist ved tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og akkreditert fagområde	22
10.9	Bortfall av akkreditering av fagskoleutdanning.....	23
10.10	NOKUTs myndighet til å fastsette utfyllende kriterier	23
11	Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning	23
11.1	Søkerens plikt til å fremlegge dokumentasjon	23
11.2	NOKUTs saksbehandling	24
11.3	NOKUTs godkjenningsvedtak	25

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning

Kunnskapsdepartementet har 11. juli 2019 fastsatt ny forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ([fagskoleforskriften](#)) og samtidig opphevet den tidligere forskriften. Forskriftsbestemmelsene er fastsatt med hjemmel i lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning ([fagskoleloven](#)) §§ 4, 5, 7, 8, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 38 og 39. Departementet vil med dette gi utfyllende informasjon og veiledning om forskriften.

1 Bakgrunn

Den nye forskriften følger i hovedsak av den nye [fagskoleloven](#) som trådte i kraft juli 2018, [Prop. 47 L \(2017-2018\)](#) og [Meld. St. 9 \(2016-2017\) Fagfolk for fremtiden](#) (fagskolemeldingen). En del bestemmelser fra den tidligere forskriften er videreført og mange nye bestemmelser er vedtatt som en oppfølging av fagskoleloven. Videre er enkelte bestemmelser overført fra forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning ([studiekvalitetsforskriften](#)) til den nye fagskoleforskriften, med endringer.

Forskriften inneholder nye bestemmelser om blant annet opptak, skikkethetsvurdering, behandling av personopplysninger, unntak for treårig fagskoleutdanning og godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning.

Departementet viser til at fagskoleloven § 44 tredje ledd gir hjemmel til å videreføre dagens forskrifter frem til 31. desember 2019. Det innebærer at også lokale forskrifter, gitt på de enkelte fagskolene, må oppdateres senest innen utgangen av desember 2019. Fra 1. januar 2020 må alle forskrifter på fagskolefeltet være oppdatert og vise til gjeldende fagskolelov, og til riktig hjemmel. Vi viser til at reglene for fastsetting av forskrifter, høring etc., gitt i forvaltningsloven kapittel VII, også gjelder ved endring av forskrifter. Dette medfører at alle endringer som er av innholdsmessig karakter, må sendes på høring til dem som er berørt av endringene. For de enkelte fagskolene vil dette i første omgang gjelde studenter ved fagskolen. Det må også vurderes om andre grupper eller organer er berørt av endringen(e). I så fall må disse også høres. For eksempel må forskriftsbestemmelser om opptak sendes på høring til Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (Unit). Forskrifter skal dessuten kunngjøres gjennom Lovdata, jf. forvaltningsloven § 38 første ledd bokstav c.

2 Generelle bestemmelser

2.1 Definisjoner

Departementet har i fagskoleforskriften § 2 definert begrepene "emne", "fagskoleutdanning", "realkompetanse", "realkompetansevurdering" og "GSU-liste" for å gjøre innholdet i forskriften tydeligere for sektoren. De fastsatte definisjonene er ment å tilsvare den alminnelige forståelsen av begrepene som gjelder i sektoren.

Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for et bestemt studium på grunnlag av realkompetanse jf. fagskoleloven § 16 andre ledd. Definisjonen av realkompetanse er den samme som gjelder etter [forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning](#)¹ § 2 og er i tråd med internasjonale definisjoner. Fagskolen må vurdere søkerens kvalifikasjoner opp mot det formelle opptakskravet i utdanningstilbudet søkeren ønsker å studere ved.

Kompetanse Norge (tidl. Vox) har på oppdrag fra departementet utarbeidet en [veileder](#) om realkompetansevurdering ved opptak til fagskoleutdanning i samarbeid med representanter fra sektoren. Denne kan være til hjelp når fagskolene foretar realkompetansevurdering i forbindelse med opptak. Kun søkere som ikke tilfredsstiller de formelle opptakskravene til den aktuelle fagskoleutdanningen, kan få vurdert om deres realkompetanse tilsvarer opptakskravet.

2.2 Deltakelse i det samordnede opptaket til fagskoleutdanning

Et samordnet nasjonalt opptak for fagskoleutdanningene er et av tiltakene i fagskolemeldingen, som også ble løftet som ønske i NOU 2014:14 [Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg](#) forut for fagskolemeldingen.

Departementet har i fagskoleforskriften § 3 tydeliggjort at opptak til offentlige fagskoler organiseres gjennom det samordnede opptaket til fagskoleutdanning ved Unit. Opptakssystemet innebærer en arbeidsdeling mellom Unit og fagskolene. Unit har blant annet ansvar for å utvikle, og senere drifte, vedlikeholde og videreutvikle opptakssystemet. Unit fastsetter frister, rutiner og prosedyrer for opptaket i nært samarbeid med fagskolene. Opptakssystemet til Unit (Samordna opptak) er i dag under utvikling for å tilpasses fagskoleopptaket. Fagskolene har på sin side ansvar for å registrere studie- og lærestedsinformasjon i systemet og saksbehandle søknader. Fagskolene får tildelt saksbehandlerrolle og fatter vedtak om opptak for sine søkere. Samordna opptak fordeler søknadene til de ulike fagskoleutdanningene og videreformidler svar på søknaden fra fagskolene til søkerne.

Alle offentlige fagskoleutdanninger skal delta i det samordnede opptaket. Dette omfatter blant annet videreutdanninger eller spesialiseringer for fullført utdanningsprogram i videregående opplæring, som ofte bygger på fag- og svennebrev eller tilsvarende yrkeskompetanse fra videregående opplæring og selvstendige og kvalifiserende utdanninger som ikke er direkte relatert til et bestemt utdanningsprogram i videregående skole og som karrieremessig starter på fagskolenivået

For noen fagskoleutdanninger ved offentlige fagskoler kan det være hensiktsmessig å ikke organisere opptaket gjennom Samordna opptak. Departementet har derfor fastsatt en hjemmel i forskriften § 3 andre ledd som åpner for at fagskoleutdanninger kan unntas fra deltakelse. Dette kan være aktuelt når det ikke er mulig å finne en god og praktisk løsning i samarbeid med Unit. Offentlige fagskoler må søke Unit dersom de ønsker å unnta enkelte

---

¹ Forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning av 21. desember 2018 nr. 2221

utdanninger fra deltakelse i det samordnede opptaket. Opptaksreglene i kapittel 2 og rangeringsreglene i kapittel 3 gjelder også for disse utdanningene.

Private fagskoler kan velge hvordan de organiserer opptak til sine fagskoleutdanninger. De kan velge å organisere opptaket selv, eller la én eller flere av utdanningene delta i fagskoleopptaket gjennom Samordna opptak ved Unit. Bestemmelsene om opptakskrav i kapittel 2 og om rangering i kapittel 3 gjelder også for private fagskoler som velger å ta opp studenter lokalt. På denne måten vil alle søkere behandles likt, og det vil være enklere å forholde seg til ett regelverk.

2.3 Innhenting og behandling av personopplysninger

Departementet har i fagskoleforskriften § 4 regulert innhenting og behandling av personopplysninger hos fagskolene. Fagskolene er behandlingsansvarlig for alle personopplysninger de behandler. I bestemmelsen er det fastsatt hvilke formål som kan ligge til grunn for behandling av personopplysninger, hvilke personopplysninger som kan behandles, bruk av automatisert saksbehandling og behandling av politiattest.

Fagskolene har behov for å behandle opplysninger om kontaktinformasjonen til søkerne. Dette innebærer behandling av opplysninger som navn, adresse, telefonnummer og e-postadresse. Videre vil det være nødvendig for å behandle en søknad om opptak, at man behandler opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om søkeren er kvalifisert for opptak. Hva som utgjør kvalifikasjonsgrunnlaget vil variere etter hvilke opptakskrav som er fastsatt, men vil i all hovedsak være resultater fra videregående opplæring og yrkeserfaring.

I tillegg vil det være nødvendig å behandle opplysninger om søkerens fødselsnummer (herunder midlertidige fødselsnummer og D-nummer), for å kunne oppnå sikker identifikasjon og unngå sammenblanding av søkere. Det er også nødvendig for å hente ut riktige opplysninger om søker fra andre offentlige myndigheter.

Det kan i visse tilfeller også være behov for å behandle personopplysninger om helse, sosiale forhold og andre opplysninger av særlig kategori. Behandlingen er begrenset ved at søkeren i tilfeller hvor det er nødvendig å dokumentere helseopplysninger eller andre opplysninger av særlig kategori, selv må legge frem dokumentasjon på dette eller gi samtykke til at opplysningene innhentes fra andre.

Disse begrensningene i fagskolens adgang til å behandle opplysninger om helse, sosiale forhold og andre sensitive opplysninger gjelder ikke for nødvendig behandling etter fagskoleloven § 26 om vurdering av skikkethet. En forsvarlig vurdering av en students skikkethet gjør at det kan være behov for å innhente opplysninger uten at det foreligger nødvendig samtykke.

Fagskolene kan innhente nødvendige personopplysninger elektronisk fra andre offentlige organer når dette er nødvendig for å oppfylle det angitte formålet. Slik innhenting av opplysninger fra andre offentlige systemer bidrar til å sikre kvaliteten på opplysningene, og dermed til å ivareta rettssikkerheten til de registrerte. Andre offentlige organer vil først og fremst være Folkeregisteret, Kontakt- og reservasjonsregisteret og Nasjonal

vitnemålsdatabase (som inneholder elektroniske vitnemål fra videregående opplæring). Eksemplene er ikke uttømmende. Særlige kategorier av personopplysninger kan ikke innhentes elektronisk fra andre organer uten at den registrerte samtykker til det.

Fagskoleloven § 27 åpner for at det kan kreves politiattest fra søkere til nærmere bestemte utdanninger. Fagskolene må da behandle og lagre disse. Det er i fagskoleforskriften § 4 femte ledd fastsatt en ordning tilsvarende den som brukes i universitets- og høyskolesektoren. Dette innebærer at studenten ber om politiattest fra politiet og selv leverer den til utdanningsinstitusjonen. Dette sikrer også at studenten får muligheten til å kontrollere innholdet i politiattesten, før den legges frem for institusjonen. Politiattester som er utstedt digitalt, må leveres i digital form. Dette er nødvendig for å kunne verifisere attesten.

Etter forskriften § 3 skal opptak til fagskoleutdanning ved offentlige fagskoler organiseres gjennom Samordna opptak. Dette vil innebære at det er nødvendig med behandling av personopplysninger i et saksbehandlersystem hos Unit. Opptakssystemet vil inneholde personopplysninger om søkere til alle fagskoler som deltar i det samordnede opptaket, og Unit har behov for å behandle de samme personopplysningene som fagskolene, se § 5.

Det er i forskriften § 6 fastsatt hjemmel for at fagskolene skal rapportere personopplysninger om studenter til database for statistikk om fagskoleutdanning (DBH-F), jf. fagskoleloven § 42.

2.4 Automatisert saksbehandling

Et effektivt opptakssystem er avhengig av at det legges til rette for automatisk saksbehandling, både hos fagskolene og hos Unit. Automatisert saksbehandling vil si at et datasystem fatter beslutninger som er avgjørende for rettighetene og pliktene til en enkeltperson. Ved automatisert saksbehandling er rettsreglene blitt formalisert og programmert i datasystemet. Rettsanvendelsen skjer altså gjennom datasystemet. Et eksempel på automatisert saksbehandling i opptakssystemet til det samordnede opptaket til universitets- og høyskoleutdanning er automatisk beregning av poengsum av elektroniske vitnemål. Dette vil også være aktuelt for opptak til fagskoleutdanning.

Den registrerte har rett til å motsette seg automatisert saksbehandling, med mindre behandlingsgrunnlaget følger av en konkret lovhjemmel som ivaretar rettighetene og interessene til den registrerte (søkeren), se personvernforordningen art. 22. For å sikre en effektiv ressursbruk og kvalitet i saksbehandlingen, er det ikke ønskelig at søkeren uten videre kan motsette seg automatisert saksbehandling. For å ivareta rettighetene og interessen til søkeren, er det i fagskoleforskriften § 4 fjerde ledd fastsatt en løsning tilsvarende den i universitets- og høyskoleloven § 4-15 fjerde ledd, hvor institusjonene er gitt hjemmel til å fatte vedtak ved helt eller delvis automatisert saksbehandling i sine studieadministrative systemer. Den enkelte søkeren kan kreve at vedtaket overprøves manuelt.

3 Opptakskrav

Kapittel 2 i fagskoleforskriften inneholder bestemmelser om opptakskrav. For å være kvalifisert til fagskoleutdanning følger det av fagskoleloven § 16 første ledd at søkeren må ha fullført og bestått videregående opplæring. Fagskoleforskriften § 7 første ledd presiserer innholdet i lovens kvalifiseringskrav. Kravene er relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eventuelt tilsvarende realkompetanse.

Reglene for hva som utgjør generell studiekompetanse, er gitt i forskrift om opptak til høgre utdanning ([opptaksforskriften](#))² § 2-1, samt §§ 2-3 og 2-4 om opptak på grunnlag av henholdsvis fullført høyere utdanning og fullført fagskoleutdanning.

Realkompetansevurdering kan ikke foretas for opptak til utdanninger der det stilles opptakskrav om yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning. Dette er nærmere omtalt i [fagskolemeldingen punkt 10.2.2](#).

Det følger av fagskoleloven § 16 fjerde ledd at det er opp til fagskolens styre selv å gi utfyllende forskrift om opptak til den enkelte fagskoleutdanningen, med krav til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse.

3.1 Spesielle opptakskrav

Fagskolens styre kan etter fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd selv oppstille spesielle opptakskrav til bestemte fagskoleutdanninger. Fagskolene bestemmer selv om det skal gjelde spesielle opptakskrav til deres utdanninger, og i så fall hvilke. Dette kan være krav om bestemte fag, fagbrev eller svennebrev, karakterkrav, poengkrav, opptaksprøver, arbeidserfaring, autorisasjon, sertifisering eller annen yrkesgodkjenning. Hvis det kreves opptaksprøve til en fagskoleutdanning, skal resultatet til opptaksprøven tas med i rangeringen, jf. fagskoleforskriften § 18. Fagskoleutdanninger der det kreves autorisasjon, sertifisering, eller godkjenning for opptak, må være forbeholdt kandidater som allerede har rett til å utøve yrket som fagskoleutdanningen gir en fordypning i.

Fagskolens styre kan også stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning for utdanninger som bygger på annen fagskoleutdanning. Dette er fastsatt fagskoleforskriften § 7 femte ledd.

Universitets- og høyskoleutdanning kan ikke inngå i opptakskravene til fagskoleutdanning.

3.2 Unntak for kunstfaglige fagskoleutdanninger etter søknad

Fagskoleloven § 16 andre ledd åpner for et unntak for kunstfaglige fagskoleutdanninger fra kravet om at søkeren må være 23 år eller eldre for opptak på grunnlag av realkompetanse. Fagskolene søker NOKUT om å ta opp søkere til bestemte kunstfaglige utdanninger i henhold til unntaksbestemmelsen. Etter en eventuell godkjenning av søknaden vil departementet føre den kunstfaglige fagskoleutdanningen inn i fagskoleforskriften.

---

² Forskrift om opptak til høgre utdanning av 6. januar 2017 nr. 13

Fagskoleloven § 16 andre ledd gir departementet hjemmel til å fastsette en øvre grense for hvor mange som kan tas opp gjennom bruk av denne unntaksordningen per kunstfagskoleutdanning over en bestemt periode. Denne øvre grensen er i fagskoleforskriften § 8 satt til 30 prosent. Det betyr at inntil 30 prosent av tilbudene om studieplass ved den enkelte kunstfaglige fagskoleutdanningen som vil være listet opp i § 8 kan gis til søkere gjennom bruk av unntaksordningen. Vi minner om at det i [Prop. 47 L \(2017–2018\)](#) s. 95 er presisert at søkerne må være spesielt kvalifiserte for å få opptak til disse kunstfaglige fagskoleutdanningene på slikt grunnlag.

Unntaksbestemmelsen gjelder fra opptaket i 2020. NOKUT gir informasjon om søknadsprosessen for unntaksordningen.

3.3 Utfyllende regler for søkere med utenlandsk utdanning

I fagskoleforskriften § 9 er det fastsatt utfyllende regler for søkere med utenlandsk utdanning. Bestemmelsens første ledd gjelder for søkere fra andre nordiske land, som med bestått og fullført videregående opplæring er kvalifisert til fagskoleutdanning – uavhengig av om den nordiske utdanningen tilsvarer generell studiekompetanse eller fag- eller svennebrev eller annen yrkeskompetanse.

Søkere med bestått og fullført videregående opplæring fra land utenfor Norden må dokumentere kunnskaper i norsk såfremt fagskoleutdanningen det søkes opptak til, ikke tilbys på et fremmedspråk, jf. § 9 andre ledd. Kunnskaper i norsk kan dokumenteres på flere måter, slik som presisert i andre punktum. Disse er basert på språkkravene for høyere utdanning i opptaksforskriften § 2-2 andre ledd, men tilpasset fagskolesektoren.

Språkkravene for utenlandske søkere som søker om opptak til fagskoleutdanning er nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk. Nivå B gjelder selvstendige brukere, med B1 som mellomnivå og B2 som høyere mellomnivå. Rammeverket beskriver nivået som forventes av språkbrukeren på de ulike nivåene når det gjelder lese-, lytte-, snakke- og skriveferdigheter. For eksempel inneholder forståelse på nivå B1 at personen kan "forstå hovedinnholdet i klar, standard tale om kjente emner knyttet til bl.a. arbeid, skole og fritid". For B2 er tilsvarende ferdigheter for forståelse at personen kan "forstå lengre sammenhengende tale og foredrag og følge komplekse argumentasjonsrekker når emnet er forholdsvis kjent".

For utdanninger hvor det er satt krav om generell studiekompetanse for opptak, kreves det norskkunnskaper tilsvarende nivå B2. For utdanninger der opptakskravet er fag- eller svennebrev, fastsetter den enkelte fagskole i forskrift om kravet skal være nivå B1 eller B2. For disse utdanningene må fagskolene selv vurdere hvilket nivå som er nødvendig, herunder om søkere vil ha mulighet til å tilegne seg det norske språket, og ikke minst faglig sjargong, gjennom fagskoleutdanningen.

Fagskoleforskriften § 9 femte ledd gjelder søkere som har utdanning fra *International Baccalaureate* (IB). For disse presiseres det at en søker som har tatt norsk A eller norsk B på minimum lavere nivå («standard level»), fyller kravene til generell studiekompetanse

dersom de i tillegg oppfyller krav om diplom fra IB eller visse *IB-Certificates*. Tredje ledd er tilsvarende reglene som gjelder for søkere med *International Baccalaureate* som søker opptak til høyere utdanning. Hensikten er å kunne påvise at en søker har oppnådd nivå B2 i Europarådets rammeverk for språk.

I forskriften § 9 sjettede ledd er det fastsatt at kravene til norskkunnskaper ikke gjelder for søkere som skal tas opp til fremmedspråklige fagskoleutdanninger, og studenter som deltar i internasjonale utvekslingsprogram. Til fremmedspråklige fagskoleutdanninger vil søkere ikke ha behov for norskkunnskaper for å delta i undervisningen. Det samme gjelder for studenter som deltar i internasjonale utvekslingsprogram.

Det følger av forskriften § 9 sjuende ledd at fagskolene fastsetter i forskrift om det stilles språkkrav i engelsk, slik at fagskolene kan tilpasse språkkrav til bestemte utdanningers behov. Hvis fagskolen stiller språkkrav i engelsk, kan disse legges på enten nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk.

3.4 Betinget opptak

I fagskoleforskriften §§ 10 og 11 er det regler for opptak på visse vilkår, såkalt betinget opptak.

Paragraf 10 gjelder søkere som ikke har dokumentert fullført og bestått fag- eller svenneprøven innen fristen for å sende inn dokumentasjon, og som derfor ikke er kvalifisert for opptak etter § 7. Slike søkere kan gis betinget opptak på vilkår om at søkeren kan dokumentere at han eller hun skal gjennomføre fag- eller svenneprøven i løpet av det første semesteret etter opptak.

Paragraf 11 gjelder søkere som på grunn av *spesielle omstendigheter* ikke fikk avlagt eksamen i videregående opplæring, og som derfor ikke kan få dokumentasjon for bestått opplæring, som normalt er krav for opptak etter § 7. Med spesielle omstendigheter menes sykdom, ulykker eller dødsfall i nær familie som er dokumentert av søkerens videregående skole, men fagskolen kan i tillegg gi betinget opptak på grunn av andre spesielle omstendigheter. Slike søkere kan gis betinget opptak på vilkår om at søkeren består eksamen i ett eller flere fag i videregående opplæring i løpet av første semester etter opptak.

3.5 Overgangsregler

Det er i fagskoleforskriften § 12 fastsatt overgangsregler for søkere med generell studiekompetanse etter tidligere ordninger og en omregningstabell for søkere med vitnemål fra norsk gymnas med bokstavkarakterer. Disse overgangsreglene er regulert i [opptaksforskriften til høyere utdanning](#), og § 12 henviser dit. Her er det for eksempel ivaretatt at teknisk fagskole fra 1998 til 2003 gir generell studiekompetanse og poengberegnes på grunnlag av vitnemål uten omregning.

3.6 Reservasjon av studieplass

Den som har fått opptak til en fagskoleutdanning kan etter fagskoleforskriften § 13 reservere studieplassen i to år, etter søknad til fagskolen. Reservasjon av studieplass gjelder i tilfeller ved sykdom, svangerskap/barsel, verneplikt eller andre tungtveiende grunner. Hva som vil regnes som andre tungtveiende grunner er en skjønnsmessig vurdering som fagskolen må foreta i hvert enkelt tilfelle. Søknad med dokumentasjon skal sendes til fagskolen innen tre uker fra tilbudet om studieplass ble mottatt.

4 Rangering ved opptak

Kapittel 3 i fagskoleforskriften inneholder bestemmelser om rangering ved opptak. Rangeringsreglene er relevante dersom det finnes flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser for en fagskoleutdanning. Søkere som ikke er kvalifiserte for opptak til en bestemt fagskoleutdanning etter reglene i kapittel 2 og lokale forskrifter, kan ikke tilbys studieplass i fagskolen selv om det er ledige plasser.

4.1 Rangering av søkere

Etter § 14 skal søkere med høy poengsum rangeres foran søkere med lav poengsum. Søkere med lik poengsum skal rangeres etter alder, hvor eldre søkere går foran yngre søkere. Grunnlaget for rangering er dokumentasjonen som kvalifiserer søkeren og yrkespraksis. Hvis en søker har kvalifikasjoner som ikke inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget, gir ikke dette poeng. Hvis en søker kan poengberegnes på flere måter, skal poengene beregnes på den måten som gir høyest poengsum.

I de tilfellene der det finnes ledige studieplasser etter at det ordinære samordnede opptaket er gjennomført (undersøking), kan fagskolene selv tilby studieplasser til kvalifiserte søkere så lenge det er ledige studieplasser ved utdanningen. Studieplassene fylles da opp etter rekkefølgen på registrerte søknader. Den som søker først, får plassen foran en som søker senere. Hvis det er venteliste etter at det ordinære opptaket er gjennomført, men fagskolen finner ut at den har ledige plasser etter studiestart, skal fagskolen tilby disse plassene til søkere som står på venteliste. Om fagskolen ønsker å ta opp søkere ti dager eller mer etter studiestart, kan fagskolen se bort fra rangeringsbestemmelsene. Det er imidlertid fortsatt bare mulig å ta opp kvalifiserte søkere som oppfyller opptakskravene.

4.2 Poengberegning ved rangering

Poengberegningen ved rangering av søkerne er fastsatt i § 15.

Karakterene fra den utdanningen som inngår i opptaksgrunnlaget utgjør en stor del av poengene, for eksempel fra relevant fag- eller svennebrev eller generell studiekompetanse. Det gis i tillegg poeng for fag- eller svennebrev som inngår i opptaksgrunnlaget. Fag- eller svennebrev som er bestått med *meget godt* gir flere poeng. Hvis man har to fagbrev som inngår i opptaksgrunnlaget, gis det litt færre poeng for det andre fagbrevet. Tilsvarende gir meget godt bestått på det andre fagbrevet litt færre poeng enn på det første. Hvis en søker har to fagbrev og bare det ene er meget godt bestått, skal dette regnes som det første

fagbrevet, jf. at der søkeren kan poengberegnes på flere måter, skal poengene beregnes på den måten som gir høyest poengsum.

Relevant yrkespraksis kan også gi ekstra poeng. Yrkespraksisen er blant annet relevant hvis den:

- som regel utøves av personer med et fagbrev som inngår i opptaksgrunnlaget,
- har likhetstrekk med viktige deler av innholdet i den aktuelle fagskoleutdanningen, eller
- inngår i opptaksgrunnlaget.

Læretid og yrkespraksis som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøve som praksiskandidat gir ikke yrkespraksispoeng. Siden det gis like mange poeng for et fag- eller svennebrev som for fem års relevant yrkespraksis, vil ikke praksiskandidater kunne miste poeng ved å ta fag- eller svennebrev, selv om poengene for yrkespraksisen som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøven, faller bort. En praksiskandidat som har mindre enn ti års relevant yrkespraksis ved bestått fag- eller svenneprøve, vil fortsette å opptjene yrkespraksispoeng etter bestått fag- eller svenneprøve.

4.3 Karakterforbedringer

Søker som forbedrer karakterene sine enten under videregående opplæring eller etter at videregående opplæring er fullført og bestått, har krav på at eventuelle karakterforbedringer legges til grunn ved opptaket, jf. § 16.

4.4 Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes

Noen søkere kan ikke poengberegnes og må rangeres på en annen måte. Dette gjelder blant annet realkompetansesøkere og utenlandske søkere. For slike søkere må fagskolen foreta en individuell skjønsmessig vurdering, jf. § 17. Disse søkerne må vurderes mot søkerne som kan poengberegnes.

4.5 Rangering på grunnlag av opptaksprøve

Departementet har i § 18 fastsatt at søkere til fagskoleutdanninger med opptaksprøve som opptakskrav, skal rangeres på grunnlag av både opptaksprøve og alminnelige rangeringsregler. Dette er et relevant rangeringskriterium for bl.a. kunsthøgskoleutdanninger, dersom fagskolen velger opptaksprøve som et spesielt opptakskrav jf. § 7 fjerde ledd.

5 Politiattest

Bestemmelsene i den tidligere forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning §§ 3-1 til 3-9 er i all hovedsak videreført i den nye forskriften §§ 19 til 25. Den eneste endringen er at den enkelte fagskole nå *skal* kreve politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39, se forskriften § 19 første ledd. Tidligere var dette opp til fagskolene selv å vurdere. Krav om å fremlegge politiattest gjelder utdanninger der studenter *kan* komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, og kun der studenten skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige.

Momenter i vurderingen av om studenten skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold vil blant annet være omfang av møter mellom studenter og mindreårige, og i hvilken grad studenten vil være alene med den mindreårige. Det er større risiko for at det kan skje et overgrep dersom en person utfører oppgaver eller har et ansvar overfor barn som gjør at han eller hun er alene med barn. Likeledes øker risikoen for at overgrep kan skje dersom oppgavene studenten utfører, kan medføre at det oppstår et tillitsforhold mellom vedkommende og den mindreårige, og/eller studenten møter den mindreårige jevnlig over tid.

6 Skikkethet

Vurdering av skikkethet er regulert i fagskoleloven § 26. Etter bestemmelsen skal skikkethetsvurdering skje gjennom hele utdanningen. Styret, med minst to tredels flertall, kan vedta at en student ikke er skikket for yrket. Blir det fattet et slikt vedtak, kan studenten utestenges fra fagskoleutdanningen i inntil fem år, jf. fagskoleloven § 26 tredje ledd. Vedtak om at en student ikke er skikket, og vedtak om utestenging skal treffes i to separate vedtak.

En student har rett til å uttale seg før det fattes vedtak i en sak om skikkethet eller utestenging, og studenten kan klage til en nasjonal klagenemnd, jf. fagskoleloven § 16 jf. § 26, jf. § 20, og fagskoleforskriften § 43 bokstav d.

Alle fagskoler skal alene eller sammen med andre fagskoler ha en skikkethetsnemnd, jf. § 31. Alle fagskoler skal også ha én eller flere skikkethetsansvarlige, jf. § 32.

Et vitnemål for fullført og bestått fagskoleutdanning innebærer at fagskolen har vurdert at kandidaten er skikket for yrket, jf. fagskoleloven § 26 andre ledd.

6.1 For hvilke utdanninger det skal foretas skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering er en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i det arbeidslivet de utdannes til. Skikkethetsvurdering skal foretas i de utdanninger der studenten er i kontakt med barn, unge og voksne i sårbare posisjoner. Deres liv og deres fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet må ikke settes i fare av studenten. Se fagskoleforskriften § 26.

Hvilke utdanninger som skal ha en løpende skikkethetsvurdering, fastsettes i lokale forskrifter, jf. § 27 første ledd. Det er fagskolene selv som vurderer hvilke utdanninger som faller inn under kravene om løpende skikkethetsvurdering. Fastsettelsen skjer i forbindelse med akkreditering av utdanningen. Ved allerede akkrediterte utdanninger må fagskolen gjennomføre en særskilt vurdering før det fastsettes i lokale forskrifter og skikkethetsvurderingen kan innføres, jf. § 27 tredje ledd. Departementet eller underordnet organ kan ved tvil eller ulik behandling av lignende fagskoleutdanninger, avgjøre om en fagskoleutdanning skal være underlagt skikkethetsvurdering.

Ved enkelte fagskoleutdanninger innen transportsektoren, eksempelvis lokførerutdanning, trafikkflygerutdanning og skipsførerutdanning, stilles det krav til *medisinsk* skikkethet under

utdanning og/eller yrkesutøvelse. Medisinsk skikkethet faller utenfor denne forskriften og er regulert i annet regelverk.

De utdanningene der studentene er i kontakt med barn, unge og voksne i sårbare situasjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare *skal* skikkethetsvurderes. Sårbare situasjoner vil for eksempel være der studenten har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette vil typisk være i de tilfeller der studentene skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Det kan også være situasjoner der studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, bl.a. som kollegaer.

Det er fagskolenes ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor det formatet utdanningen tilbys. Dette kan bety økt bruk av caseoppgaver, simuleringer eller andre læringsformer som er egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Departementet vil presisere at det skal være høy terskel for å fatte vedtak om at en student ikke er skikket. Vedtak om at en student er uskikket etterfulgt av vedtak om bortvisning er den mest inngripende sanksjonen fagskolen kan foreta overfor en student, og terskelen for at student anses å være uskikket skal derfor være høy.

Det er også *kun* utdanninger definert i § 27 første ledd, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering som beskrevet i fagskoleloven § 26. Sanksjoner for brudd på andre krav slik som bruk av falsk vitnemål, fusk eller grovt forstyrrende opptreden jf. fagskoleloven §§ 24 og 25, er langt mindre inngripende enn sanksjoner for brudd på skikkethetsbestemmelsene jf. fagskoleloven § 26 tredje ledd. Det er derfor ikke åpnet for skikkethetsvurdering på utdanning som ikke oppfyller kriteriene i § 26.

I en utdanning der studentene løpende skikkethetsvurderes, går fagskolene god for at studentene er skikket når de utskriver vitnemålet, jf. fagskoleloven § 26 andre ledd.

6.2 Informasjon på vitnemålet

I fagskoletilsynsforskriften regulerer NOKUT hvilken informasjon som skal stå på vitnemålet, herunder om utdanningene er underlagt skikkethetsvurdering.

6.3 Kriterier for skikkethetsvurderinger

Både likebehandling av og sikkerheten til studentene gjør det nødvendig å ha et felles sett med vurderingskriterier for skikkethetsvurderingene, se § 29. Dette er en uttømmende liste, og fagskolene kan ikke selv tilføye ytterligere vurderingskriterier for skikkethetsvurdering. I særskilte tilfeller kan departementet fastsette tilleggskriterier for enkeltutdanninger, se § 29 andre ledd.

Kriteriesettet dekker behovet for å vurdere studentenes vilje og evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner. Dette krever gode relasjoner til omgivelsene, enten det er i en barnehage, på et sykehjem eller i stressende

situasjoner. Videre må studenten ha vilje og evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med faglig veiledning, noe som krever selvinsikt og evne til å ta imot veiledning.

Uakseptabel adferd vil her være avhengig av hvilken utdanning skikkethetsvurderingen gjelder, men gjennomgående vil rusmisbruk være i denne kategorien. Annen uakseptabel adferd kan være uærlighet eller diskriminerende oppførsel. Studentene må videre opptre i tråd med regelverk for helse, miljø og sikkerhet, prosedyrer og kvalitetssystemer. Studentene kan ikke opptre krenkende eller truende overfor barn, unge og voksne i sårbare situasjoner.

Vurderingen av en students skikkethet er sammensatt og kriteriene må anvendes skjønnsmessig. Et minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet for yrket er likevel at minst ett av vurderingskriteriene i § 29 er oppfylt.

Faglige kriterier som dekkes av læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen inngår ikke i skikkethetsvurderingen. Disse vurderes faglig ved bruk av for eksempel karakterer. Fagskolene må gjennom gode læringsutbyttebeskrivelser og vurderingskriterier sørge for en faglig vurdering av studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse innenfor det enkelte fagfelt. Å stryke i praksis er eksempelvis ikke nødvendigvis det samme som at studenten er uskikket.

7 Prosedyre ved skikkethetsvurderinger

Prosedyrene er basert på reguleringene for skikkethetsvurdering ved universiteter og høyskoler, jf. forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele utdanningen i de utdanningene hvor det innføres skikkethetsvurdering, og skal inngå i en helhetsvurdering av studentenes forutsetning for å fungere i yrket.

Den enkelte student skal vurderes løpende både i den teoretiske og praktiske delen av utdanningen av lærere, veiledere og andre som har med studenten å gjøre. Mindre forhold bør forsøkes rettet opp fortløpende under veiledning og samtaler.

Den løpende vurderingen – eller en enkeltstående hendelse – kan lede til en særskilt vurdering av om en student oppfylder kriteriene i § 29. Skikkethetsansvarlig skal i ha ansvar for den særskilte vurderingen jf. § 34. En student kan ikke vedtas uskikket basert på en løpende skikkethetsvurdering alene. Se nærmere om særskilt skikkethetsvurdering under.

Det er fagskolens ansvar å sørge for at ansatte, veiledere og andre ved de aktuelle utdanningene har den nødvendige kunnskapen og kompetansen til å kunne foreta en løpende vurdering av studentenes skikkethet.

7.1 Tvilsmelding

Det er ikke begrensninger i hvem som kan levere inn tvilsmelding og den som leverer tvilsmelding regnes ikke som part i saken, se § 33 første ledd. Skikkethetsansvarlige skal

ikke behandle innleverte tvilsmeldinger som er åpenbart ugrunnet, jf. § 33 andre ledd. Institusjonen må også vurdere anonyme meldinger.

I noen tilfeller vil den som leverer en tvilmelding ønske at den meldingen gjelder ikke får vite hvem som meldte tvil. Studenten som tvilsmeldingen gjelder, har imidlertid rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, se forvaltningsloven § 18. Dette innebærer at studenten i utgangspunktet har rett til å få vite hvem som har levert tvilsmeldingen. Anonymisering av melder kan bare gjøres der særlige grunner taler for det, se nærmere forvaltningsloven § 19 annet ledd bokstav b. Det skal tas hensyn til hvilke konsekvenser det vil ha for den som har levert tvilsmelding om vedkommendes identitet blir kjent, for eksempel om det kan være fare for gjengjeldelse. Det skal også vektlegges om det er av vesentlig betydning for studenten det er varslet tvil om, å få opplysningen for å kunne vareta egne interesser i saken. Før det eventuelt gis innsyn i informasjon som kan røpe melderens identitet, bør tvilmelderens få anledning til uttale seg.

7.2 Særskilt skikkethetsvurdering og skikkethetsansvarlig

En særskilt skikkethetsvurdering vil som regel begynne med at en innlevert tvilsmelding blir behandlet av skikkethetsansvarlig, jf. § 33 første ledd. Skikkethetsansvarlig utreder saken og har ansvar for at det eventuelt utarbeides et utvidet veiledningsopplegg, se § 34 første ledd.

Skikkethetsansvarlige har ansvar for behandling av tvilsmeldinger før behandling i skikkethetsnemnda. I tillegg kan institusjonen bestemme at skikkethetsansvarlige også skal ha ansvar for opplæring i skikkethetsvurdering på fagskolen og informasjon om skikkethetsvurdering til studentene.

Studenten skal varsles skriftlig når det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet, se § 34 første ledd. Skikkethetsansvarlig skal kalle inn studenten til vurderingssamtale. Formålet med vurderingssamtalen er å utrede saken og la studenten få presentere sin side av saken. Studenten har rett til å ta med seg en talsperson til vurderingssamtalen, jf. forvaltningsloven § 12. I motsetning til universiteter og høyskoler har ikke fagskolene plikt til å dekke eventuelle utgifter studenten har til advokatbistand ved en skikkethets sak.

Hvilken dokumentasjon som skal foreligge fra veiledningssamtalen framkommer av § 34 andre ledd. Det er skikkethetsansvarlige som har ansvaret for å vurdere resultatet av den utvidede veiledningen og oppfølgingen. Hvis en utvidet veiledning ikke anses å være egnet til å hjelpe studenten, eller gjennomført utvidet veiledning ikke har ført til den nødvendige utvikling, skal saken gå til behandling i skikkethetsnemnda, se § 34 tredje ledd.

7.3 Skikkethetsnemnd

Hver fagskole skal bare ha én skikkethetsnemnd, men flere fagskoler kan opprette en felles skikkethetsnemnd, se § 31 første ledd. Mange fagskoler er små og har få studenter, det kan derfor være u hensiktsmessig at hver fagskole skal administrere hver sin nemnd. Når flere

fagskoler går sammen om å opprette en skikkethetsnemnd, skal nemnda innstille sakene til styret eller klagenemnda ved fagskolen der den aktuelle studenten er registrert. Det er åpnet for at en fagskoles eier kan administrere en felles skikkethetsnemnd, eksempelvis fylkeskommunen.

I § 31 andre ledd er det fastsatt hvordan sammensetningen av skikkethetsnemnda *skal* være, det vil si at det ikke er åpnet for større nemnder enn åtte personer. Nemndas leder har dobbeltstemme. Skikkethetsansvarlig kan være medlem av nemnda, om denne fyller en av disse rollene.

Ved fagskoler der de aktuelle utdanningene er spredt på flere avdelinger/enheter, bør styret/styrene sørge for å få en bredest mulig representasjon både fra aktuelle fagfelt og læresteder i nemnda.

Etter § 31 andre ledd bokstav c skal nemnden bestå av to representanter fra praksisfeltet. Representantene skal være fra bransjene / det arbeidslivet som tar imot ferdigutdannede fagskolekandidater fra en eller flere av utdanningene, som er underlagt skikkethetsvurdering ved fagskolene nemnda omfatter.

I de tilfeller der flere fagskoler har en felles skikkethetsnemnd må styrene ved fagskolene selv bli enige om hvordan de skal fylle kravene til sammensetning av skikkethetsnemnda i § 31 andre ledd.

Et medlem av nemnda er ikke inhabil selv om vedkommende har hatt kontakt med den aktuelle studenten i løpet av studiet. Et medlem av nemnda er inhabil hvis det foreligger forhold som nevnt i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a - e. Den som melder tvil, regnes ikke som part i saken, og vil derfor ikke være inhabil etter regelen i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a. Hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til et medlems upartiskhet, skal medlemmet ikke delta i saksbehandlingen, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd. Det at man tidligere har vært saksbehandler i den aktuelle saken medfører ikke i seg selv at man automatisk blir inhabil.

7.4 Behandling i skikkethetsnemnda

All dokumentasjon må følge saken til skikkethetsnemnda, se § 35 første ledd. Det omfatter blant annet referat fra vurderingssamtaler med studenten, opplysninger om hvordan institusjonen har fulgt opp og veiledet studenten og andre skriftlige opplysninger i saken, jf. § 34 første og andre ledd samt § 35 første ledd. Reguleringer om studentenes rettigheter er i § 35 andre ledd. Etter § 35 tredje ledd lager skikkethetsnemnda innstilling til styret eller institusjonens klagenemnd, og det er styret eller klagenemnda som treffer vedtak. For studentens adgang til å gjøre seg kjent med sakens opplysninger, gjelder de begrensninger som følger av forvaltningsloven §§ 18 til 19.

7.5 Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode

Etter § 36 første ledd kan styret delegerere til den lokale klagenemnda å fatte vedtak om at en student er uskikket eller ikke, og eventuell utestenging som følge av dette.

Skikkethetsnemnda innstiller da direkte til den lokale klagenemnda i stedet for til styret.

Vedtak om at en student ikke er skikket, og vedtak om utestenging skal treffes i to separate vedtak, se § 36 første og andre ledd. Begrunnelsen for dette er at det unntaksvis kan forekomme at de forhold som gjør at en student ikke er skikket for yrket, er av en slik karakter at studenten fortsatt kan fullføre enkeltemner. Det normale vil imidlertid være at de forhold som fører til et vedtak om at en student er uskikket, vil være såpass alvorlige og vedvarende at studenten ikke kan fullføre utdanningen.

Studenten skal ikke utestenges for en lengre periode enn det som er nødvendig av hensyn til årsaken til at studenten er vurdert som uskikket. Hvis manglende skikkethet for yrket er forårsaket av forhold som styret eller fagskolens klagenemnd antar er av forbigående art, kan det i vedtaket bestemmes en utestengingsperiode som er kortere enn 5 år. Styret/fagskolens klagenemnd kan fatte utestengingsvedtak med vilkår som må være oppfylt for at studenten skal få gjenoppta utdanningen etter kortere tid enn 5 år. Slike vilkår kan for eksempel bestå i at studenten gjennomgår behandling.

Hvis en student som er vurdert som uskikket fullfører utdanningen, skal det ikke utstedes vitnemål, jf. fagskoleloven § 26 andre ledd. Studenten har krav på å få utstedt en karakterutskrift, jf. fagskoleloven § 19 første ledd. En student som har blitt vurdert som uskikket, men hvor det likevel ikke ble fattet vedtak om utestenging, har mulighet til å søke opptak på nytt. Tas studenten opp på nytt, vil vedkommende kunne bli omfattet av ny skikkethetsvurdering.

Når det gjelder godskrivning av tidligere avlagte eksamener, prøver mv. må fagskolen vurdere hvilke deler av utdanningen studenten må ta på nytt for at de skal få tilstrekkelig grunnlag for en skikkethetsvurdering.

En utestenging fra en fagskoleutdanning på bakgrunn av skikkethetsvurdering gjelder også lignende utdanninger ved andre fagskoler, se § 36 tredje ledd. Dette gjelder ikke for lignende utdanninger som ikke er omfattet av krav om skikkethetsvurdering.

Det er ikke fastsatt begrensninger som hindrer fagskolen i å fullføre behandlingen av en skikkethetssak, selv om studenten velger å slutte. Hensikten er å sikre at studenten ikke skal kunne søke lignende utdanninger ved andre fagskoler dersom vedkommende er i fare for å bli erklært uskikket.

7.6 Klage på vedtak om at en student ikke er skikket

Nasjonal klagenemnd er klageinstans for styrets vedtak på bakgrunn av særskilt skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 43 bokstav c. Denne klagenemnda er regulert nærmere i fagskoleforskriften kapittel 7.

En avgjørelse om at en student ikke er skikket for yrket er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. fagskoleloven § 39 andre ledd. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler om habilitet, taushetsplikt, forhåndsvarsling, utredningsplikt, dokumentinnsyn, begrunnelse osv. gjelder.

7.7 Studentens mulighet til å fullføre studiene

En student som ønsker å gjenoppta utdanningen etter utestengingsperioden, må søke om opptak på nytt. Studenten har de samme rettighetene og pliktene som andre studenter og har følgelig krav på å få godskrevet tidligere fullførte emner etter reglene i fagskoleloven § 8 og forskriften § 37, dersom det er grunnlag for det. Dersom det oppstår tvil om studentens skikkethet, skal det foretas en ny særskilt skikkethetsvurdering, uavhengig av den tidligere skikkethetsvurderingen.

7.8 Register for informasjonsutveksling om utestengte studenter

Departementet vil vurdere å foreta endringer i fagskoleloven slik at det kan legges til rette for at vedtak om utestenging og skikkethet etter §§ 25 og 26 registreres i et register for utestengte studenter. En nasjonal registrering vil gjøre det enklere å sikre at vedtak om utestenging også får virkning for tilsvarende utdanninger ved andre fagskoler.

7.9 Informasjon om skikkethetsvurdering

Fagskolen skal sørge for at alle studentene som begynner på utdanninger med skikkethetsvurdering, får informasjon om skikkethetsvurderingen og hva den innebærer ved studiestart. Studentene bør også få en grundigere gjennomgang av ordningen og sine rettigheter tidlig i utdanningen, se § 30.

8 Treårig fagskoleutdanning

I fagskoleloven § 4 fremgår det at departementet unntaksvis, etter søknad fra styret for fagskolen, kan vedta at det kan gis fagskoleutdanning som tilsvarer tre års utdanning på fulltid. Forarbeidene til fagskoleloven § 4 presiserer at det kun i særlige tilfeller kan åpnes opp for treårig fagskoleutdanning, og at dette er et unntak som skal tolkes snevert. I Prop. 47 L (2017–2018) står det: *"Kun i helt spesielle tilfeller vil treårig fagskoleutdanning være tillatt. Tillatelse kan for eksempel gis hvis internasjonale krav til yrkesutøvelse eller særlige krav til sertifisering eller krav om autorisasjon vil medføre at fagskoleutdanningen ikke kan gis innenfor en tidsramme på to år. Fagskoleutdanningstilbudet må følge utviklingen i arbeidsmarkedet og de krav som stilles der."* For eksempel er de maritime toårige lederutdanningene som reguleres av STCW-konvensjonen/forskriften i dag kun teoretiske, og det kreves at kandidatene etter endt utdanning fullfører et gitt antall måneder i relevant praksis før de kan løse sertifikat. Man kan se for seg at fagskolene ønsker å tilby integrerte utdanningsløp som tilfredsstillende alle kravene Sjøfartsdirektoratet stiller til sertifikatgivende utdanninger, på samme måte som fagbrevene som disse utdanningene bygger på.

Det er fastsatt i fagskoleforskriften § 42 at fagskoler kan søke departementet om å etablere fagskoleutdanninger på mellom to og tre år på fulltid, med et omfang på mellom 120 og 180

studiepoeng. Departementet har delegert til NOKUT å behandle søknader om treårig fagskoleutdanning. Ved eventuelle klager over vedtakene NOKUT fatter vil departementet være klageinstans, jf. forvaltningsloven § 28, og departementet kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34.

8.1 Nærmere om vilkår for treårig fagskoleutdanning

Fagskoleloven § 4 andre ledd annet punktum presiserer at det er styret for fagskolen som søker om unntak for å kunne etablere en treårig fagskoleutdanning. Etter fagskoleforskriften § 42 tredje ledd må fagskolen få tillatelse til å opprette en treårig fagskoleutdanning før NOKUT kan behandle søknad om akkreditering av utdanningen i henhold til gjeldende regelverk for akkreditering av fagskoleutdanning.

Forskriften § 42 fastsetter følgende vilkår som alle må være oppfylt for å kunne få tillatelse til å etablere en treårig fagskoleutdanning:

- Fagskoleutdanningen det søkes om må være på mellom to og tre år, dvs. mellom 120 og 180 studiepoeng på fulltid, jf. forskriften § 42 første ledd første punktum. Dette innebærer at det er mulig å søke om å kunne etablere en fagskoleutdanning på alt mellom 120 og 180 studiepoeng f.eks. 165 studiepoeng. Antall studiepoeng det søkes om, må være i sammenheng med de andre vilkårene beskrevet nedenfor.
- Fagskolen må dokumentere, jf. forskriften § 42 første ledd annet punktum at en utdanning av et slikt omfang er nødvendig ut fra:
  - internasjonale krav til yrkesutøvelse,
  - særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller
  - særlige krav i lov- og regelverk
- Fagskolen må dokumentere at utdanningens læringsutbytte ikke kan oppnås i løpet av to år eller 120 studiepoeng på fulltid, jf. forskriften § 42 andre ledd første punktum. Dette vilkåret henger sammen med det forrige vilkåret.
- Fagskolen må dokumentere at det finnes etterspørsel etter den typen kompetanse som den aktuelle fagskoleutdanningen gir, jf. forskriften § 42 andre ledd annet punktum.

Alle disse vilkårene må være oppfylt for at NOKUT skal kunne vedta at en fagskole kan etablere en treårig fagskoleutdanning. Et slikt vedtak fattes under forutsetning av at utdanningen akkrediteres, før fagskolen kan etablere den treårige fagskoleutdanningen, jf. forskriften § 42 tredje ledd.

9 Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning

Den eksisterende nasjonale klagenemnda har etter forskriften § 43 også fått i oppgave å behandle klager om opptak gjennom Samordna opptak. Det er bare klager over enkeltvedtak jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, i det samordnede opptaket som kan påklages til denne klagenemnda jf. forskriften § 43 bokstav a. Denne klagebehandlingen omfatter ikke fagskolenes opptaksvedtak om realkompetanse jf. § 7 første ledd eller spesielle opptakskrav jf. § 7 femte ledd.

Forvaltningslovens regler om behandling av klagesaker gjelder for behandlingen av klager over avslag på søknad om opptak. Dette innebærer at det er fagskolen som har behandlet søknaden som først skal ta stilling til klagen, jf. fvl. § 33. Det er kun i de tilfellene hvor fagskolen opprettholder sitt tidligere vedtak at klagen skal oversendes klageinstansen.

Fagskolene skal fatte egne opptaksvedtak når de vurderer realkompetanse eller vurderer spesielle opptakskrav som omfatter ferdigheter eller opptaksprøver etter nærmere regler fastsatt av fagskolen i forskrift. Når en fagskole selv fatter slike vedtak om opptak, kan disse etter fagskoleloven § 39 andre ledd jf. § 20 første ledd andre punktum påklages til den lokale klagenemnda ved fagskolen.

Fagskoler som ikke deltar i det samordnede opptaket fatter egne vedtak om opptak, og vedtakene kan påklages til fagskolens egne klagenemnder.

Nasjonal klagenemnd er utvidet til syv medlemmer. Etter fagskoleforskriften § 44 andre ledd bokstav d skal det oppnevnes ett medlem med personlig varamedlem fra forvaltningsområdet for videregående opplæring. Studentrepresentantenes oppnevningsperiode er endret fra to til ett år, i og med at mange fagskoleutdanninger ikke er lengre enn dette. Sekretariatet for klagenemnda skal ligge i Unit, se § 44 fjerde ledd.

Etter § 45 er klagenemnda vedtaksfør når leder eller nestleder og minst fire andre medlemmer, herunder en studentrepresentant, er til stede. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

10 Kvalitetssikring

Etter fagskoleloven § 5 er det NOKUT som fører tilsyn med kvaliteten i utdanningene. I tillegg akkrediterer NOKUT fagskoleutdanninger og fagområde. Departementet har med hjemmel i § 5 femte ledd fastsatt forskriftsbestemmelser om vilkår for akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde og om saksbehandlingsregler for NOKUTs akkrediteringsarbeid. Bestemmelsene om fagskoleutdanning fra studiekvalitetsforskriften er overført til fagskoleforskriften.

10.1 Oppnevning av sakkyndige for vurdering av søknader om akkreditering

Bestemmelsen i fagskoleforskriften § 46 om oppnevning av sakkyndige er i stor grad en videreføring av studiekvalitetsforskriften § 1-7. Det er foretatt enkelte språklige justeringer slik at terminologien i forskriftsteksten er i samsvar med terminologien i den nye fagskoleloven.

Det er opp til NOKUT å forskriftsfeste hva slags kompetanse de sakkyndige skal ha for å foreta ulike typer vurderinger. I situasjoner der det ikke er nødvendig å foreta sakkyndige vurderinger, kan NOKUT selv ta stilling til om det aktuelle akkrediteringskravet er oppfylt.

Det følger av § 46 første ledd hvilke typer vurderinger NOKUT har plikt til å oppnevne sakkyndige for. NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre vurderinger ved

akkreditering av fagskoleutdanning og av fagområde, med mindre det foreligger grunn til administrativt avslag eller avvisning, se nedenfor. Ved tilsyn med kvaliteten i akkreditert fagskoleutdanning eller fagområde skal NOKUT også oppnevne sakkyndige hvis det skal foretas faglige vurderinger eller når vurderingen kan medføre tilbaketrekking av akkreditering, jf. §§ 50 tredje ledd og 51 tredje ledd.

10.2 Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – avvisning av søknader

Det er i fagskoleforskriften fastsatt en mulighet til å avvise eller avslå søknader som enten klart ikke fyller vilkårene for akkreditering eller som har mangler som gjør den uegnet for sakkyndig vurdering, se § 47 andre ledd og § 48 andre ledd. Avvisning innebærer at en søknad resulterer i et negativt vedtak uten at søknaden er realitetsbehandlet, mens avslag innebærer at innholdet i søknaden er vurdert, og at akkrediteringskravene er vurdert til å ikke være oppfylt. Ved tvil om søknaden kvalifiserer til avslag eller avvisning, eller ikke, skal NOKUT oppnevne sakkyndige.

Avvisning av søknader på grunn av større mangler og avslag på grunnlag av administrativ vurdering er enkeltvedtak som kan påklages. Klagenemnda for NOKUTs vedtak om akkreditering og tilsyn av fagskoleutdanning, oppnevnt av departementet, er klageinstans. Begrensningen i klageadgangen etter fagskoleforskriften § 55 gjelder kun "faglige vurderinger", og omfatter ikke administrative vurderinger og vedtak truffet av NOKUT uten involvering av sakkyndige.

10.3 Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – søkerens frist til å uttale seg

I studiekvalitetsforskriften § 5-1 tredje ledd ble fagskolene gitt en frist på seks uker til å uttale seg om de sakkyndiges rapport før NOKUT fattet vedtak om akkreditering. Tilsvarende frist gjaldt etter § 5-4 fjerde ledd om revidering av akkreditering av utdanningstilbud og § 5-5 fjerde ledd om revidering av akkreditert fagskole (fagområde). Fristen etter disse bestemmelsene ble ikke videreført til ny fagskoleforskrift. Kravet til at parten skal få uttale seg, ivaretas av forvaltningsloven § 17.

10.4 Krav for akkreditering av fagområde

I fagskoleforskriften § 48 er vilkårene for å kunne få behandlet søknad om fagområdeakkreditering regulert. Dette gjelder at kravet om at utdanning må være fagskolens primærvirksomhet bør omreguleres til å være et krav for å kunne søke, fremfor at det først kommer som krav for å få akkreditering. Andre vilkår for å kunne søke om fagområdeakkreditering er at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år i minst én av de akkrediterte fagskoleutdanningene som danner grunnlag for fagområdeakkrediteringen, og at den deltar i garanti- eller forsikringsordning.

De faglige kravene for å få et fagområde akkreditert, fastsettes i NOKUTs fagskoletilsynsforskrift.

10.5 Fagskolenes fullmakter etter akkreditering av fagområde

Fagskolene er etter fagskoleforskriften § 48 tredje ledd gitt eksplisitt fullmakt til å gjennomføre vesentlige endringer i fagskoleutdanningene innen et akkreditert fagområde. Oppretting av nye studiesteder og endring fra stedbaserte til nettbaserte utdanninger eller omvendt, inngår i fullmakten til å gjennomføre vesentlige endringer i fagskoleutdanningene innen et akkreditert fagområde.

10.6 Kvalitetsarbeid

I studiekvalitetsforskriften ble det brukt ulik terminologi for kvalitetsarbeidet ved fagskoler og ved universiteter og høyskoler. Departementet ønsket i størst mulig grad å samordne terminologien og mente at det i dette tilfellet var hensiktsmessig å legge terminologien for fagskolesektoren nærmere den som brukes ved universiteter og høyskoler. "Kvalitetsarbeid" betyr i denne sammenhengen den aktive bruken av systemet for kvalitetssikring for å sikre og videreutvikle egen utdanningskvalitet. Den språklige endringen vektlegger bruken av systemet fremfor systemet i seg selv.

10.7 Opprettelsesfrist og tap av rettigheter når kvalitetsarbeidet ikke er tilfredsstillende

Det er i fagskoleforskriften § 49 fjerde og femte ledd fastsatt at fagskolen ikke mister rettigheter etter en første runde med tilsyn, men først etter en ny vurdering, som foretas etter en opprettelsesfrist på ett år. NOKUTs sanksjonsvedtak, etter at et nytt tilsyn finner at kvalitetsarbeidet fortsatt ikke er tilfredsstillende, er endret fra en mulighet ("kan"-bestemmelse) til å skulle gjelde automatisk ("skal"-bestemmelse). Dette innebærer for en fagskole med akkrediterte fagskoleutdanninger at fagskolen fratras retten til å søke om akkreditering av nye fagskoleutdanninger. For en fagskole med akkreditert fagområde innebærer sanksjonsvedtaket at fagskolen mister denne fagområdeakkrediteringen. Dersom tilsynet avdekker vesentlig svikt i kvalitetsarbeidet, og svikten berører flere akkrediterte fagområder, kan NOKUT også trekke tilbake akkrediteringen for disse. I alle tilfeller gjelder det at fagskolen kan kreve nytt tilsyn med kvalitetsarbeidet når det har gått ett år etter at retten til å søke om akkreditering av nye fagskoleutdanninger, eller akkrediteringen for fagområde, er trukket tilbake.

10.8 Forlenget opprettingsfrist ved tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og akkreditert fagområde

Fagskolen skal etter fagskoleforskriften § 50 gis en frist på inntil ett år for å rette opp mangelfulle forhold som avdekkes ved tilsyn av kvaliteten i en fagskoleutdanning. Innen den lengre fristen er det imidlertid ikke tilstrekkelig for fagskolen å ha iverksatt tiltak for forbedringer. Departementet forutsetter at de mangelfulle forholdene skal være rettet opp når fristen løper ut.

Perioden for å opprette mangelfulle forhold ved tilsyn med kvaliteten i et akkreditert fagområde er forlenget fra ett til to år i likhet med reglene for høyere utdanning, jf. fagskoleforskriften § 51.

10.9 Bortfall av akkreditering av fagskoleutdanning

Dersom det ikke har blitt tatt opp studenter og ingen studerer ved utdanningen i løpet av tre år etter vedtaket om akkreditering, bortfaller akkrediteringen av fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 52.

10.10 NOKUTs myndighet til å fastsette utfyllende kriterier

Etter § 54 kan NOKUT gi utfyllende bestemmelser til departementets forskrift om vilkår for akkreditering av fagskoleutdanning og akkreditering for fagområde, herunder krav til fagmiljø, og for krav til fagskolenes kvalitetsarbeid og system for kvalitetssikring av utdanningen og kvalitetsarbeid. Departementet har også delegert forskriftsmyndighet til NOKUT for saksbehandlingsregler for akkrediterings- og tilsynsarbeidet.

11 Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning

Det følger av fagskoleloven § 7 første ledd første punktum at «NOKUT avgjør etter søknad fra enkeltpersoner om utdanning fra en utenlandsk fagskole eller en annen yrkesfaglig utdanning fra utlandet på tilsvarende nivå, skal gis en generell godkjenning slik at den ut fra nivå og omfang godkjennes som sidestilt med akkreditert fagskoleutdanning.»

Søknadene avgjøres etter en vurdering av søkerens utdanningsdokumenter, slik som ved generell godkjenning av høyere utdanning etter universitets- og høyskoleloven § 3-4. Godkjenningsordningene har flere likhetstrekk. Utdanningssystemene i andre land er svært ulike med hensyn til utdanninger på dette nivået, og kapittel 9 i fagskoleforskriften er av den grunn formulert med en generell nivåhenvisning og på bakgrunn av bestemmelsene som gjelder for generell godkjenning av høyere utdanning, jf. studiekvalitetsforskriften kapittel 6.

11.1 Søkerens plikt til å fremlegge dokumentasjon

I fagskoleforskriften § 56 er søkerens plikt til å legge fram dokumentasjon regulert, og beskrivelse av hvilken type dokumentasjon som skal legges fram. Manglende eller mangelfull dokumentasjon fra søkere vil gi grunnlag for å avvise søknader.

Dokumentene nevnt i § 56 første ledd bokstav a til d, sammen med opplysninger om identitet, vil i de fleste tilfeller gi NOKUT tilstrekkelig informasjon til å kunne avgjøre en søknad. Søkere kan bruke MinID til å gi sikre opplysninger om identitet, alternativt må de laste opp gyldige identitetsdokumenter.

I noen tilfeller vil en søker ikke kunne legge ved alle dokumentene som er nevnt i første ledd, for eksempel dersom noen av dem er tapt og utstederen ikke lager duplikater. Søkeren vil da motta et mangelbrev som etterlyser de aktuelle dokumentene. Dersom søkeren viser til at NOKUT kan bekrefte søkerens utdanning på andre måter, kan søknaden i noen tilfeller likevel realitetsbehandles. Dette gjelder eksempelvis i tilfeller hvor NOKUT kan bekrefte utdanningen ved å henvende seg til utdanningsinstitusjonen eller relevante myndigheter, ved hjelp av en sentral vitnemåls- og karakterportal, eller ved hjelp av annen dokumentasjon enn den som er nevnt i første ledd.

Det fremgår av § 56 tredje ledd at NOKUT har adgang til å kreve tilleggsdokumentasjon hvis denne informasjonen kan gjøre behandlingen av søknaden vesentlig enklere og hvor det ikke er urimelig krevende for søkeren å oppdrive dokumentasjonen. Dette kan for eksempel være tilfelle dersom vitnemålet gir begrenset informasjon om innholdet i kvalifikasjonen søkeren har oppnådd, og dette i stedet er beskrevet i et vitnemålstillegg.

11.2 NOKUTs saksbehandling

Det er viktig at godkjenningsvedtakene til NOKUT er pålitelige, og at NOKUT ikke godkjenner utdanninger som ikke er ekte eller ikke kan verifiseres. Det er i § 57 første ledd fastslått at NOKUT har ansvaret for verifisering av dokumentene.

Med verifisering menes en prosess hvor man undersøker og forsøker å fastslå riktigheten av oppgitte opplysninger. Å verifisere ektheten av et dokument, og det å verifisere at et dokument er utstedt på grunnlag av korrekte opplysninger, er ikke nødvendigvis det samme. Et ekte dokument betyr at dokumentet er utstedt av riktig myndighet på riktig måte. NOKUT kan bekrefte ektheten ved å kontakte utstederen av dokumentet. Å verifisere dokumentets innhold innebærer å undersøke hvorvidt dokumentet gir uttrykk for korrekte opplysninger. Slik verifisering innebærer at NOKUT undersøker om prosessen rundt utstedelsen av et dokument er etterprøvable, altså at det finnes systemer og rutiner for utstedelsen som kan fastslå at innholdet er korrekt. Dersom systemet og rutinene som hører til utstedelsen av dokumentet er gode, har dokumentet notoritet.

Der hvor det ikke er mulig å verifisere dokumentasjon som følge av for eksempel mangel på fungerende sentralmyndighet, hvor nasjonale registre har blitt ødelagt i konfliktperioder eller som følge av naturkatastrofer, kan søknadene bli avslått. Selv om utsteder går god for dokumentets ekthet, er det tilfeller hvor NOKUT likevel ikke kan verifisere dokumentet da man verken har tillit til utstederen eller til opplysningene som fremkommer av dette dokumentet. Avslag gis hvor det ikke foreligger annen støttedokumentasjon som sannsynliggjør at dokumentene er ekte.

Undersøkelsesplikten er begrenset når man ikke har tillit til utstederen av dokument. Det vil da være opp til søker å kunne produsere støttedokumentasjon etter gitte dokumentasjonskrav, eksempelvis gjennom intervjubaserte metoder, som øker tilliten til at dokumentene den ansøkte kvalifikasjonen er ekte. I tilfeller der den generelle tilliten til en utsteder er lav, vil det være å anse som unødig tidsbruk for NOKUT å legge til grunn egne undersøkelser i å verifisere innholdet i et dokument. Saksbehandlingen av slik søknader blir dermed tilsvarende det som ligger til grunn for generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning.

For søknader fra land hvor dokumentsituasjonen innebærer at de fremlagte dokumentene ikke har noen notoritet, vurderer NOKUT om søknaden kan godkjennes med bakgrunn i den tilgjengelige informasjonen om utdanningen, institusjonen eller landet. Om det beviselig er lav eller ingen notoritet knyttet til utdanningsdokumentene, vil søknadene ikke kunne godkjennes, jf. § 57 andre ledd.

11.3 NOKUTs godkjenningsvedtak

Formålet med godkjenningsordningen tilsier at NOKUTs vedtak, i tillegg til en vurdering av om nivået på og omfanget av utdanningen er sidestilt med norsk akkreditert fagskoleutdanning, må inneholde informasjon om søkerens godkjente utdanning og tilhørende kompetanse som er av verdi for søkeren og tredjeparter. Dette er regulert i § 58.

NOKUT skal påse at søkerens utdanning er reell og oppnådd ved en institusjon som har rett til å tilby denne, og ikke stammer fra en «diploma mill» eller lignende. Ettersom godkjenningen er «generell» og gjelder nivå og omfang, vurderer ikke NOKUT selve faginnholdet i emnene i utdanningen nærmere. Vedtaket skal likevel beskrive hva utdanningen kvalifiserer for der den er avlagt, enten ved å oppgi spesifikk yrkeskvalifikasjon, eller angi hvilken bransje som typisk etterspør den aktuelle kompetansen.

Når det gjelder kvalitetssikring, er bestemmelsen utformet med sikte på å omfatte utdanninger fra utdanningssystemer som skiller seg fra det norske. I utlandet varierer det hvorvidt sentrale myndigheter eller andre godkjenner eller akkrediterer utdanningsløp og tilbydere. Tilbydere av fagskoleutdanninger er heller ikke nødvendigvis del av et offentlig fastlagt kvalitetssikringssystem. Ved å stille krav om offentlig godkjenning av utdanningstilbud eller av tilbydere i utlandet for å kunne få en generell godkjenning av utdanningen sin i Norge, vil søkere fra enkelte områder kunne være avskåret fra å oppnå godkjenning her, selv om de har fullført utdanning i utlandet som kan sies å tilsvare fagskoleutdanning. Kvaliteten på den fullførte fagskoleutdanningen som godkjennes, må i alle tilfeller være tilfredsstillende. Vurderingsmomenter i den forbindelsen er om utdanningsløpet er styrt av regelverk og tilbys av en organisasjon som har en administrasjon og egnede lokaler, nødvendig utstyr, kompetente undervisere med mer.

Videre følger det av lovens ordlyd at NOKUT skal vurdere om en utenlandsk fagskole- eller yrkesfaglig utdanning er sidestilt i nivå og omfang med akkreditert fagskoleutdanning i Norge. Når det gjelder omfanget er utgangspunktet at ett års normert studietid i utlandet godkjennes som ett års normert studietid i Norge.

Spørsmålet om nivå krever en nærmere vurdering dersom søkeren har avlagt utdanningen sin innenfor et system som samsvarer dårlig med det norske utdanningssystemet, slik at det kan være aktuelt at ulike deler av en utdanning kan gis godkjenning på ulikt nivå, dvs. i henhold til flere lover (for eksempel opplæringsloven og fagskoleloven eller fagskoleloven og universitets- og høyskoleloven). Vedtak etter denne bestemmelsen må angi hvor stor del av den omsøkte utdanningen som er sidestilt med nivået for norsk fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven § 7.